2019'da Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 100. yılını kutluyor. Daha fazla bilgi için ›

Gelişen sosyal adalet, insana yakışır iş
ILO Birleşmiş Milletler'in bir ihtisas kuruluşudur

15 No'lu Asgari Yaş (Trimciler ve Ateşçiler) Sözleşmesi

ILO Sözleşmesi | 18 Haziran 2015 Perşembe

ILO Kabul Tarihi: 29 Ekim 1921
Kanun Tarih ve Sayısı: 25 Mayıs 1959 / 7292
Resmi Gazete Yayım Tarihi ve Sayısı: 2 Haziran 1959 / 10220
Türkiye'de Yürürlüğe Girdiği Tarih: 29 Eylül 1959

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından vaki davet üzerine, 25 Ekim 1921 tarihinde Cenevre'de yapılan, Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Genel Konferansının 3 üncü toplantısında

Toplantı gündeminin 8 inci maddesini teşkil eden 18 yaşından aşağı bilumum şahısların Trimci ve Ateşci sıfatıyla gemilerde işe alınmalarının men'ine dair muhtelif tekliflerine kabulüne,

Bu tekliflerin Milletlerarası bir Sözleşme şeklinde kaleme alınmasına,

Karar verildikten sonra, Milletlerarası Çalışma Teşkilatı statüsü hükümlerine uygun olarak, Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyelerince tasdik edilmek üzere, Trimci ve Ateşcilerin asgari yaş haddine dair 1921 tarihli Sözleşme adını alacak olan aşağıdaki Sözleşme kabul edilmiştir:

MADDE 1

İşbu Sözleşmenin tatbikatı bakımından "Gemi" tabiri, harp gemileri müstesna, denize sefer yapan büyük, küçük, ne olursa olsun, hususi mülkiyete veya amme mülkiyetine ait bilumum gemileri ifade eder.

MADDE 2

18 yaşından aşağı kimseler, trimci veya ateşci sıfatiyle, gemilerde çalıştırılamaz.

MADDE 3

İkinci madde hükümleri:

Amme makamlarınca tasvip edilmek ve onların murakabesi altında bulunmak şartiyle, mektep gemilerinde genç yaştaki kimseler tarafından görülen işlerde;

Esas kuvvei muharrekesi buhar kuvveti olmayan gemilerdeki işlerde;

Japonya veya Hindistan'da en ziyade temsil kabiliyetini haiz işçi ve işveren teşekkülleri ile istişare edilerek hazırlanacak nizamnamelerdeki kayıtlar mahfuz kalmak şartiyle, münhasıran bu memleketlerin sahillerinde sefer yapan gemilerde çalıştırılacak olan ve bedeni kabiliyetlerinin müsait olduğu tıbbi bir muayene neticesinde kabul edilmiş bulunan en az 16 yaşındaki kimselerin yaptığı işlerde, tatbik edilmeyecektir.

MADDE 4

Bir limanda bir trimci veya ateşci almak mecburiyeti hasıl olduğu takdirde, eğer oradaki bu sınıf işçiler arasında en az onsekiz yaşında işçi bulunması mümkün olmazsa onsekiz yaşından küçük fakat onaltı yaşından büyük genç işçiler bu işlere alınabilirler. Böyle bir hal vukuunda, hizmetine ihtiyaç duyulan bir trimci veya ateşcinin yerine bu gençlerden iki kişinin işe alınması zaruridir.

MADDE 5

Bu Sözleşme hükümlerinin tatbikatının kontrolünü imkanını temin sadedinde, her kaptan veya işveren, gemide çalışan ve yaşları onsekizden küçük olan bu nevi şahısları doğum tarihleri ile birlikte gösteren bir kayıt defteri veya mürettebat listesi tutmakla mükelleftir.

MADDE 6

Gemi mürettebatını iş mukaveleleri işbu Sözleşme hükümlerinin bir hülasasını ihtiva edecektir.

MADDE 7

İş bu Sözleşmenin Milletlerarası Çalışma Teşkilatı Statüsüyle vaaz edilmiş şartlar dahilinde, resmen tasdik edildiğini mübeyyin belgeler, Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürüne gönderilecek ve tasdik keyfiyeti umum Müdür tarafından tescil olunacaktır.

MADDE 8

Bu Sözleşme, Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyelerinden ikisinin tasdiki ve tasdikin Umum Müdür tarafından tescili ile mer'i yete girecektir.

Bu Sözleşme ancak Milletlerarası Çalışma Bürosunca tasdikleri tescil edilmiş üyeleri bağlar.

Bundan sonra Sözleşme, tasdik keyfiyetini Milletlerarası Çalışma Bürosuna tescil ettiren her üye hakkında tescilinin yapıldığı tarihte mer'iyete girecektir.

MADDE 9

İşbu Sözleşmenin Milletlerarası Çalışma Teşkilatı üyelerinden ikisi tarafından tasdik edilmesi ve tasdikin Milletlerarası Çalışma Bürosunca tescili akabinde Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürü durumu Milletlerarası Çalışma Teşkilatının bütün üyelerine tebliğ edecektir. Milletlerarası Çalışma Teşkilatının diğer üyeleri tarafından daha sonra bildirilmiş olan tasdiklere ait tesciller için de aynı şekilde tebligat yapılacaktır.

MADDE 10

Sözleşmeyi tasdik eden her üye 8 inci madde hükmü mahfuz kalmak şartiyle 1,2,3,4,5 ve 6 ncı maddelerde yazılı hükümleri, en geç 10 ocak 1924 tarihinden itibaren tatbik etmeyi ve bu hükümlerin tatbiki hususunda gerekli tedbirleri almayı taahhüt eder.

MADDE 11

iş bu Sözleşmeyi tasdik eden her üye, Sözleşme hükümlerini müstemlekelerde, İdaresi veya himayesi altındaki ülkelerde Milletlerarası Çalışma Teşkilatı statüsünün 35 inci maddesi gereğince tatbik etmeyi taahhüt eder.

MADDE 12

Bu Sözleşmeyi tasdik eden her üye, onu, ilk yürürlüğe giriş tarihinden itibaren on yıllık bir devre sonunda, Milletlerarası Çalışma Bürosu Umum Müdürüne göndereceği ve müdürün tescil edeceği bir ihbarname ile feshedebilir. Fesih, tescilin Milletlerarası Çalışma Bürosu tarafından ifasından bir sene sonra muteber olacaktır.

MADDE 13

Milletlerarası Çalışma Bürosu Yönetim kurulu, en az 10 senede bir işbu Sözleşmenin tatbikatı hakkında genel konferansa bir rapor arz edecek ve icap ettiği takdirde konferansın gündemine bu Sözleşmenin yeniden gözden geçirilmesi ve ya tadili ile ilgili meseleleri ithal edecektir.

MADDE 14

İşbu Sözleşmenin Fransızca ve İngilizce metinleri aynı derecede muteberdir

Kapsanan bölgeler ve ülkeler: Türkiye